SvenskaCanadaTidningen

Printed and published every Wednesday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at the office and place of business, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Telephone: Garry 3174.

P. M. DAHL, Manager. NILS P. SON BROWN, Redaktör.

PRENUMERATIONSPRIS:

Helt år, i förskott	$1.50
Halft år, i förskott	1.00
Helt år till Förenta Staterna	1.75
Helt år till Sverige	2.50
Halft år till Sverige	1.50

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registreradt bref som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöfva registreras, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, ombedes att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gula adresslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGÄRAN.

Efterfrågningar, 3 gånger, ... $1.50
Dödsannonser med svart ram och kors $1.50
Förlofningsannonser, önskas, etc., 50c per gång å utrymme icke öfverstigande ½ tum, enkel spalt. Betalning för småannonser bör alltid insändas i förskott.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Torsdagen den 22 augusti, 1918.

Förbud bör förbjuda

I Edmonton Bulletin omtalas, att en vagnslast med wisky från Glasgow, Skottland, anlänt till Edmonton på order av provinsregeringen för att distribueras över provinsen gen. regeringsförsäljare. Denna import är fullkomligt laglig, men det är många, som undra om den är enligt lagens anda. En förbudslag är värdefull, om den förbjuder, d. v. s. om dess enforcering är enligt lagens bokstav o. anda. Men en förbudslag, som icke förbjuder, med andra ord, som icke enforceras enligt dess anda och bokstav, är en stående anledning till anstöt för alla rättänkande människor. Man har allt mer kommit till den uppfattningen, att betydligt mycket mera sprit distribueras i Alberta än som behövs för att möta undantagen i förbudslagen. För detta måste provinsregeringen hållas ansvarig. Antingen är lagen icke sådan, att dess enforcering hindrar för mycken distribuering av rusdrycker, eller ock är dess enforceringsmaskineri otillräckligt eller misskött. Det gives icke något alternativ. Albertas befolkning röstade med stor majoritet för rusdrycksförbud. Denna befolkning måste nu av provinsens regering kräva, att dess vilja blir verklighet. Så länge det finne en förbudslag, så länge är regeringen ansvarig för dess enforcering. Det finnes ingen, som delar auktoritet med regeringen, och därför icke heller ansvar.

Sanningen

Vid doktorspromotionerna i år vid Uppsala universitet höll promotorn, prof. E. Staaff, en broder till framlidne statsminister Karl Staaff, ett stämningsfullt tal till de nypromoverade filosofie doktorerna. Prof. Staaff talade om vetenskapen och sanningen, och han betonade, att intet står högre än dessa. I dessa tider, då vissa kolportörer gå till storms mot sanning och vetenskap i en viss svensk samtida, kan det vara av ett visst intresse att lyssna till prof. Staaffs ord. Han sade bl. a.:

Från skilda håll och på skilda vägar haven I samlats till det gemensamma mål, vars uppnående vi nu högtidlighållit. Vägarna skiljas åter, men målet och ledstjärnan för vetenskapens ämnessvenner är eller bör åtminstone vara ett enda: sanningen. Att var inom sitt område söka sanningen är vetenskapsmannens uppgift. Den ene finner mer, den andre mindre, men själva sökandet är — då det sker i den anda sanningen kräver — en vinning. En stor fransk forskare och tänkare yttrade en gång om detta den vetenskapliga forskningens sanningskrav, som han ville se vidgad till samhällslivet i dess helhet — följande ord: "Man måste framför allt älska sanningen, vilja hinna den, tro på den, arbeta, om man kan, för att finna den. Man måste våga se den i ansiktet, och lova sig själv att aldrig förvandla, förmildra eller överdriva den, icke ens till förmån till något, som kunde synas högre än den, ty det kan icke finnas något högre". Och han tillade: "Det är endast ett fåtal givet att vidga sanningens välde, det är alla givet att underkasta sig dess lagar". Om dessa ur en hög ideell åskådning framsprungna ord alltid skulle vara en värdig devis för en begynnande vetenskaplig gärning, så synas de mig i våra dagar ännu mera behjärtansvärda än annars. Ty sanningens rena stämma överröstas nu av egennyttans, våldets och chauvinismens larmande röster, sanningens klara låga löper fara att släckas av de stormar som härja världen. Vetenskapen, som icke ser till person eller nation, utan syftar till mänsklighetens höjande, förödmjukas ända därhän att bli en kraft till förstörelse och död i stället för till uppbyggelse och liv. Vilken vikt ligger det icke då därpå, att vad som ännu kan höras av dess röst blir förnummet, att vad som ännu brinner av den heliga elden, vårdas så att den en gång åter kan flamma upp till ljus och värme. Fyra gånger har nu denna akademiska högtid kunnat firas utan att vårt land varit indraget i den stora virveln, men det är dock även för oss fara vårt att sanningssökandets anda tar skada av vad som sker omkring oss och fyller även våra tankar. Därför måste vi vara på vår vakt och sätta en ära i att vårt land alltjämt må kunna framvisa en skara arbetare på vetenskapens, på sanningens fält, som icke låta nationella fördomar eller lägre synpunkter skymma den fria blicken mot de höga mänskliga målen, som en gång äro värdiga att i sin mån deltaga i det försoningsarbete, för vilket just vetenskapen äger stora förutsättningar. Ty — så har det med rätta sagts — om intet skiljer så som övertygelsen att ha funnit sanningen, finnes det intet som enar så som det ärliga, gemensamma sökandet. Och om vetenskapen kan sägas bilda ett stort fosterland över de skilda nationerna, då är det av vikt, att detta höga fosterland icke ser sin medborgarskara minskas genom att någon sviker den enda fordran, som ställes på medborgarrätt i detsamma — den omutliga sanningskärleken.

Efter kriget

Sedan krigsutbottet i augusti 1914 har folkets hela energi varit riktad på kriget. En halv miljon män ha dragits från fredliga yrken för att deltaga i krigets destruktiva krafter. Därtill finnas troligen ytterligare en miljon män, som tagits från fredliga och progressiva sysselsättningar att arbeta i produktion av krigsmaterial.

Förr eller senare skall den tid komma, då detta slösande av mänskligt liv och material skall upphöra, och detta skall medföra ett problem, som är lika viktigt som något annat i krigsföringen. Det är icke önskvärt, att soldater skola hållas under fanorna en enda dag längre än nödvändigt är, men att, utan att vidtaga lämpliga åtgärder, omedelbart kasta ut på arbetsmarknaden det stora antal soldater, som kommer att återvända, skulle betyda att kasta landet i ett veritabelt kaos. Det kan icke tänkas, och det höves oss som ansvariga män och kvinnor att så affärsmässigt och lugnt som möjligt utarbeta en sund och lämplig plan i förväg för att möta dessa svårigheter.

Ett står klart för varje tänkande canadensare: vårt huvudsakliga hopp är landet. Från landet kommer Canadas styrka, till landet måste vi vända oss i nödens stund. Och dock har ännu ingen framlagt en lämplig plan att fylla de miljoner acren ouppodlat land i Canada med välmående farmare. För att lösa detta problem kan man icke draga någon nytta av föregående erfarenheter, ty någon tillnärmelevis så väldig kris som den närvarande har landet aldrig stått inför. Men situationen måste mötas.

Vi skulle vilja föreslå följande: En rekonstruktionskomité av ärliga och dugliga män tillsättes genast. I varje township i landet ombedes någon intelligent person att lämna upplysningar om hans trakts möjligheter, och det approximativa antalet tillfällen för farmare, farmarbetare eller andra platser, där återvända soldater eller avskedade ammunitionsarbetare kunna finna givande och produktivt arbete. Dessa upplysningar skulle kunna sätta komitén i stånd att placera ett ansenligt antal män i fråga på lämpliga platser i livet.

Nästa steg bör vara att övertaga allt vilt land inom ett visst avstånd från järnväg, omfattande allt land, som icke odlats under de senaste fyra åren (land som hållits av spekulanter, icke av soldater, som varit vid fronten). För detta land bör betalas ett rättvist pris, som bör beräknas efter dess produktionsvärde.

Land, som så ernålles, bör uppdelas i farmar, som en man med fördel kan sköta, och bör hållas och om möjligt odlas av regeringen eller av en komité, representerande regeringen, tills man placerar folk på landet.

Vid krigets slut, då amunitionstillverkningen upphör, böra lämpliga män tillsättas genast att bygga boningshus och uthus, gräva brunnar och i allmänhet ordna det så på farmarna, att de återvända soldaterna och ammuntionsarbetarna icke behöva genomgå de svårigheter, som homesteadarna hittills fått genomgå, innan de kunnat börja odla sitt land. Alla tillgängliga maskiner böra sättas att bryta vissa acres på varje farm, så att produktion och förtjänst både för farmaren och handeln genast kan taga sin början. Kontrakt böra placeras med ammunitionstillverkare, som hava lämpliga anläggningar för dylika maskiners tillverkning — bildlikt talat: svärden böra smidas till plogbillar — och på så sätt skulle en mängd folk erhålla ett för landet värdefullt arbete.

Man kan icke ha något emot denna plan på grund av därmed förknippade omkostnader, ty ett land, som kan utgiva sådana enorma summor f. destruktivt krig, kan med lätthet betala de jämförelsevis små utgifterna för detta projekt, som inom några år skulle mer än betala sig självt, ty farmarna eller snarare förbättringarna på farmarna skulle säljas till rättvist pris till settlare, vilka skola betala för dem medels lätta avbetalningar. Under tiden skulle den välmåga, som denna väldiga extra produktion kommer att medföra, att återbetala nationen hundrafallt, vad den ursprungligen lagt ut.

Icke heller böra svårighgeterna med organisering avskräcka oss, ty hindren i vår väg, ehuru stora i sig själva, äro små, jämförda med dem, vi övervunnit under de senaste fyra åren.

För de soldater, som på grund av sjukdom eller sår icke äro istånd att upptaga sina gamla sysselsättningar, ha vi redan ett ganska tillfredsställande system, genom vilket män läras yrken, lämpliga för sitt fysiska tillstånd.

Låt oss genast börja detta väldiga projekt. Vi ha ingenting att förlora och allting att vinna. För oss står tillfälle till buds att göra Canada till världens kornbod, och våra soldater i Europa vänta, att vi skola bereda dem en plats, tills de återvända. Skall slutet på detta krig medföra ett kaos, hundra gånger värre, eftersom detta krig är undra gånger större än något föregående krig? Vi måste genast söka lösa dessa problem!

Mobbandan

Vi måste alla känna oss tacksamma mot president Wilson för hans vältaliga fördömande av den amerikanska mobbandan med ty åtföljande lynchningar och andra vidrigheter, som numer äro så vanliga i Förenta Staterna och även synas ha verkat smittosamt på Canada. Det vill dock synas som om presidentens varning skulle förklinga ohörd. Pressen och offentliga talare ha ägnat den mycket liten uppmärksamhet. De, som leda folkopinionen på andra sidan gränsen, äro icke alls shockerade av mobbvåldsamheterna och andra tecken på kollektiv moralisk degeneration. De göra intet för att förebygga dem. De till och med indirekt uppmuntra till dem. En mobb består av en massa upprörda, vidskepliga och rörliga mänskliga varelser, som gripas av en gemensam känsla och under dess hypnotiska inflytande anse all opposition mot deras vilja som rättfärdig anledning till omedelbar våldsamhet. Detta sinnestillstånd kultiveras av en massa av de amerikanska tidningarna och, låt oss till vår stora sorg och skam erkänna, även av en del av våra svensk-amerikanska tidningar. Det kultiveras även av kyrkan, av respekterade medborgare och vissa offentliga ämbetsmän — även en del svenska. (Guvernör Burnquist är ett lysande exempel.) De, som icke uppmuntra mobbandan, protestera åtminstone icke mot den. Deras arbete och exempel kanske icke resultera i lynchning, utom i den del av landet, där domare Lynch anses vara en offentlig ämbetsman, utan resultera i hänsynslöst mördande av namn och rykte, i dömande av misstänkta nästan utan rättegång, i en förfärande intolerans mot alla meningar utom de mest chauvinistiska och i upprörande likgiltighet för individuella fall av orättvisa.

Denna den amerikanska opinionens sjukliga tillstånd och dess konsekvenser ha väckt undran och avsky i andra länder, i synnerhet i Storbritannien. Tidningar som London Nation jämföra det liberala och toleranta program, för vilket president Wilson uppmanat sina landsmän att giva liv och blod, med flere amerikanska regeringsdepartements politik under kriget och med den otåliga och våldsamma intoleransen i så mycket av amerikansk opinion. Franska och engelska statsmän uttrycka privatim fruktan för att de preussiska tecknen i Amerika skola stå i vägen för en möjlig om också icke helt och hållet önskvärd fred.

Det är icke att undra över att engelsmän och andra känna sig förvånade över Amerikas sinnestillstånd. Det är icke lätt att förstå, hur en nation, som för två år sedan stod ganska tvekande inför deltagandet i kriget, som återvalde president Wilson delvis därför att han hållit landet utanför kriget, som består av en ovanligt stor mängd humana, vänliga lugna och toleranta människor, som alltid hållit yttrandefriheten som den viktigaste av alla medborgerliga rättigheter och som fört flere krig utan att sätta upp drastisk censur på opinionen — det är svårt att med dessa fakta för ögonen förstå vissa uttryck av den amerikanska regeringens inrikespolitik och den våldsamma och intoleranta sinnesstämning, som nu synes behärska det amerikanska folket. Det är svårt att förstå detta och finna en förklaring därpå.

En förklaring torde vara, att det amerikanska folket är ett intensivt patriotiskt och politiskt folk. Många amerikaner finna tydligen nu kompensation för neutral indifferens och pacifistisk tendens i deras hållning gentemot kriget, innan Amerika inträdde däri, i att visa sig mera europeiska än europeerna, lika krigiska som fienden och nära nog lika intoleranta mot andra åsikter som de brittiska tories voro 1800. Detta gäller särskilt mellanvästern, som 1916 var mest avogt sinnad mot Amerikas deltagande i kriget. Typiska tidningar som Chicago Tribune, som 1916 icke ansåg det vara av någon större vikt att besegra tyskarna, anser nu alla, som ifråga sätta önskvärdheten av en 100% allierad militär seger, som moraliskt perversa och förrädare mot civilisationen. En del av våra svensk-amerikanska samtidor besjälas av samma anda. Från att ha varit kärringaktigt och hysteriskt pro-tyska ha de plötsligt kastat sig över tyskarna med de grövsta skällsord och, chauvinisiska som de äro, visat den mest oerhörda intolerans mot annat tänkesätt. Den amerikanska regeringen torde även förletts till vissa överdrifter på grund av den propaganda, som under sommaren 1917 bedrevs mot Amerikas krigföring av pro-tyska, socialistiska eller pacifistiska element. Man såg tydligen ingen annan utväg än att med våld kuva denna opposition — med rätt eller orätt. Man fruktade, att den amerikanka nationella enigheten skulle falla i spillror och krigsansträngningarna försvagas. Därför föredrog man att med våldsamma och artificiella medel skaffa åtminstone skenet av nationell enighet.

Till Canada har även mobbandan trängt, men här har den icke fått sådant fotfäste som i Förenta Staterna, vilket torde förklaras av de amerikanska och canadiska folkens olika skaplynne. Vi ha även här sträng censur, vi ha haft många uttryck av intoleräns, vi ha en tidningspress, som hör till den mest perfida i världen, vi ha haft våldsamma uppträden av soldatpöbel och andra, uppeggade av pressen och kapitalistsystemets legodrängar. Dock har allt detta varit i mindre skala än i Förenta Staterna. Brittisk fair play har ännu något gehör i Canada. Det är med ett ord något friare häruppe, en något tolerantare stämning. Men vi skola icke förhäva oss. Vi måste se opp med alla företeelser, som tyda på mobbanda och göra allt för att förkväva det spirande onda. Svenskarna, som i allmänhet besitta en klar och tolerant blick, ha här en uppgift att fylla, som visserligen kan vara påkostande i dessa vargatider, men som skall, om den rätt utföres, bära goda frukter för adoptivlandet och dem själva.

DODD'S KIDNEY PILLS
FOR ALL KIDNEY DISEASES
CURES RHEUMATISM BRIGHT'S DISEASE DIABETES BACKACHE
NUMBER 23 THE PR

Dodd's njurpiller för alla njursjukdomar. Botar reumatism, sockersjuka, diabetes och ryggverk. De säljas för 50c. pr ask, eller sex askar för $2.50, hos alla handlare eller vilja vi sända dem vid mottagandet av betalningen. Dodd's Medicine Co., Ltd., Toronto, Ont.

HUGGET OCH STICKET

ALBERTA har äntligen börjat sluta upp kring biblioteksrörelsen. Vi hoppas, att lokalbiblioteket i Hay Lake icke blir det sista i den soliga provinsen.

•

Vi ha all anledning hoppas så. Ty det finnes duktiga och driftiga karlar även på andra platser i Alberta. Hur är det med "Glada Kalle" i New Sweden?

•

Svenska Nationalbibliotekets framgång är försäkrad. Det var ju endast självklart, att detta bibliotek skulle få framgång efter det motstånd biblioteksrörelsen rönte från sådant håll. Men vi få icke slå oss till ro härmed. Det är ännu mycket att uträtta. En och var sätte axeln till hjulet!

Frågan för veckan.

Var blir nästa lokalbibliotek i Alberta?

•

Det finnes ännu flere författarnamn att välja på för nya lokalbibliotek. Exempelvis Fia Jansons Brorson.

•

Svenskarna i Essex, Iowa, ha blivit beskyllda för att icke helt ha åtlytt guvernör Hardings förordning, att endast engelska språket får användas; de blevo därför av countyets försvarsråd inkallade för att avlägga räkenskap. Det slutade med, att de, som icke förstodo engelska, skulle få lov att komma tillsamman till gudstjänst på en vardag, och det svenska språket kunde då användas. De, som förstodo engelska, blevo förbjudna att deltaga i dessa gudstjänster.

Detta må väl nästan betraktas som kulmen av kraftpatriotisk dumhet i krigstid, reflekterar Skandinavien i Chicago.

•

Och Manitoba Free Press blev förtjust och satte följande notis under en kraftig fetstil:

"Även rev. Ivens desavueras av lokala socialister

Socialisterna av Local No. 3 taga avstånd från en rapport, att rev. Wm. Ivens (redaktör för Western Labor News) skall tala vid deras picnic i St. Vital. I ett meddelande säger sekreteraren: 'Vi ha ännu aldrig och komma nog aldrig heller att bedja någon prästman, vare sig hans namn är Ivens eller något annat, att tala vid våra tillställningar. Alla kolportörer i religion, som i vår filisofi karaktäriseras som "folkets opium", äro till sin natur anti-socialistiska; därför kunna de ej uppträda på vår plattform annat än i opposition".

•

Detta bevisar endast, att det finnes socialister, som äro mycket ensidiga. Det bevisar icke alls, att pastor Ivens desavuerats av den större massan socialister i Winnipeg — tvärtom. Han åtnjuter deras förtroende. Pastor Ivens har även tydligt och klart visat, att han icke är någon vanlig kolportör. Han har uppträtt mot dogmer och vidskepelse. Han har ivrat för en universell, vidskepelsefri religion för hela världen, en religion för detta livet och denna världen.

•

Winnipeg Tribune, som annars bruka taga första priset, då det gäller att hetsa mot arbetarna vid asbetstvister och annars, börjar nu slå på försoningstrumman. Den önskar industriell fred och tillråder att eftersända medlare från Förenta Staterna. Det är ju intet att anmärka på. Men vilka medlare önskar Tribune? Jo, Samuel Gompers och f. d. president Taft. Håll i oss!

•

Denökände dansken J. J. skriver i Canada-Posten av den 6 aug.: "— av all historia är 'kyrkans' historia den sorgligaste." Även en blind höna hittar ibland ett korn!

•

Vår flinke sättare har kommit i bryderi därigenom att det blir allt svårare att kunna få nollorna att räcka till i sättmaskinen, till följd av de kolossala krigssiffrornas längd. Kommer kriget att bli lika långvarigt som det trettioåriga kriget, får allt linotypekompaniet låta tillverka sättmaskiner med dubbla kanaler för nollorna.

•

Redaktionens artikel om grymheterna i Finland i senaste numret av S. C. T. har uppmärksammats av en insändare, som låter red. förstå, att socialismen spelade en mycket underordnad roll vid revolutionen i Finland. Det var blott en rasstrid — och den sista — mellan svensk- och finsktalande finnar. På samma gång säger sig insändaren vara övertygad om, att den svensk-finska folkstammen utspelade sin sista trumf när de tillkallade Tysklands hjälp. Nästa gång när sv.-finnarna få för trångt i Finland, gjorde de allt klokast i att packa in sina "grifflar" och resa till — Canada, tillägger insändaren.

•

För vår egen del skulle vi önska se en 500,000 svensk-finnar på våra prärier här i västra Canada. Vi hava visserligen icke mycket att bjuda på, men för ett folk, som kommer från den ryska knutpiskan och den tyska pickelhuvan, torde det bli en skön omväxling — åtminstone efter kriget.

•

En ganska roande historia från den omkomne upptäcktsresanden Thorild Wulffs doktorsdisputation i Lund har berättats oss av dr Oscar Malte i Ottawa, som var andre opponent vid denna disputation. Thorild Wulff, som till sist dog forskningsresandens hjältedöd i våras, var alltid en mycket orginell personlighet. Han var dessutom mycket radikal och röd i alla frågor och liknade mycket i sökandet efter sanningen "bortom gott och ont" sin gode vän prof. Bengt Lidforss. Wulff hade en ganska trasslig ekonomi och tämligen knappt under studietiden, i det han erhöll endast ett knapphändigt underhåll från hemmet. I sin doktorsavhandling hade han bland annat på ett 30-tal sidor behandlat den företeelsen, att växter bli röda under ogynsamma förhållanden på karg mark och i olämpligt klimat. Tredje opponenten vid disputation, vilkens uppgift uteslutande är att skämta, anmärkte i anledning härav:

"Jag kan icke förstå, varför författaren ägnat hela 30 sidor åt denna företeelse bland växterna. Det kunde han ha avfärdat på några rader. Ty alla veta vi ju, att ju djäkligare man har det, desto rödare blir man."

Thorild Wulff hade det "djäkligt" under sin studietid.

The Royal Bank of Canada

Auktoriserat kapital $50,000,000. Inbetalt kapital $14,000,000
Reservfond $15,000,000

President - - - - - - - - - Sir Herbert S. Holt
Vice President and Managing Director - - - - E. L. Pease
General Manager - - - - - - - - - C. E. Neill

Alla slags bankaffärer utföras. Räkningar öppnas för enskilda personer eller korporationer. Penningar försändas till främmande land enligt lägsta möjliga avgifter. Speciellt uppmärksammas sparbanksavdelningen, där man kan öppna räkningar med $1.00. Ränta beräknas två gånger om året.

T. E. THORSTEINSON, Manager.
Hörnet av William Ave. och Sherbrook St. Winnipeg, Man.

En engelsk samtida skriver:

En redaktör bör kunna skriva poem, väga majs, diskutera tariff, vara domare vid bolltävling, predika evangelium, övertrumfa en advokat, rapportera ett bröllop, såga ved, beskriva en eldsvåda, låta en dollar räcka för tio dollars, uppträda på bal, tala inför en trädgårdsförening, mäta upp tyg, skälla ut spritvanan, dricka whiskey, giva allmosor, gå utan måltid, anfalla snobberi, bära diamanter, skriva annonser, förbise skandaler, sätta på sättmaskin, leda folkopinionen, sopa kontoret, föra världen framåt, vara allting, känna allting, se allting med liten lön och underhållande en familj.

•

I ett brev till "Arbetet" skriver Kabbarp om den i högerprässen grasserande parlamentsledan:

För några år sedan hade vi tillfälle att iakttaga precis sämma sjukdom, fast i mindre omfattning, hos den s. k. Hinkeprässen.

Axel Danielsson ställde då diagnosen si så här: Hinke duger inte till riksdagsman, ergo hatar han riksdagen och lider av parlamentsleda.

Nu är det, som sagt, högern som anfaktas av denna obehagliga åkomma. Och diagnosen är inte svår att ställa här häller.

Alltsedan vänstern tog hand om politiken här i landet är det ingen stass längre med riksdagen. Tycker högern.

Annat var det för en mansålder sedan. På Herslows tid. Då vänstern var liten och klen. Och förnämiteterna bestämde var skåpet skulle stå.

Då saknades inga förutsättningar till och med bönderna voro politiska genier — på den tiden.

Ingen pratade smörja på den tiden — inte ens t. ex. brukspatron Benedicks, då han deklamerade sina farhågor att olycksfallsförsäkringen skulle förstöra arbetareklassens moral!

Och så värdigt det gick till på den tiden!

Det berättas om ett plenum i denna gamla goda högertid, då ärkebiskop Niklas Sundberg satt som talman i andra kammaren. Det drog ut på tiden. Debatt på debatt och votering på votering. Ärkebiskopen blev orolig. Han satt som på nålar. Ty han skulle på en bättre middag.

När det så återigen begärdes votering, och nu för andra gången av en kortväxt och svartmuskig bonde på östgötabängen, så rör ärkebiskopen halvhögt i talmansstolen:

— Vad är det för en liten svart djävel där nere som begär votering?

Voteringen företogs, och efter en stund blev det votering på nytt, denna gång på begäran av en prästerlig ledamot. Men nu passade den lille östgötabonden på, vid marschen kring talmansstolen, att viska i örat på ärkebiskopen:

— Denna gång var det en annan svart djävel som begärde votering!

Si så där gick det till i den gamla riktiga tiden.

Nu är riksdagen torrlagd och svulten — själv har jag magrat tretton kilo dessa månader, och Rydén har förlorat tjugusex — Rydén slår, som vanligt, alla parlamentariska rekord — nu arbetar riksdagen, natt och dag, fem månader igenom.

Ja, sannerligen, det är underbart, att icke hela riksdagen ligger mellan lakan, halvdöd av parlamentsleda.

N. F. B.

KRIGSLYCKAN STÅR DE ALLIERADE BI

(Forts. från sid. 1)

Onsdagen den 21 augusti. Från Soissons till den belgiska gränsen ha tyskarna satts på prov på flere viktiga platser av britter och fransmän, och de synas icke vara i stånd att bestå provet. Nordväst om Soissons, från Aisne till Oise, norr om Oise, till trakten kring Roye, Arras-sektorn, och norrut till Lysfronten, ha tyskarna överallt blivit nödsakade att falla tillbaka. I en ny fransk offensiv över en front av 15½ mil från Bailly vid Oise till Aisne nära Soissons ha fransmännen avancerat sina linjer till ett djup av 2½ mil. De ha tagit flere byar samt staden Beuvraignes. De togo även 8,000 fångar. Britterna ha tvingat tyskarna, att falla tillbaka österut utmed floden Scarpe.

SKANDINAVISKA LÄNDERNA.

Per telegraf.

Ett presstelegram från Stockholm berättar att alla rekryter på Åland, som blivit kallade till fanorna av finska regeringen, efter en äventyrlig båtfärd nattetid, varunder de lyckligt undgått patrullbåtarna, flytt till Sverige, där de rönt ett vänligt mottagande av bönder, som givit dem arbete.

•

Fiskare som i förra veckan inkommo till hamnar på Danmarks västkust rapporterade att de funnit en stor mängd döda tyska sjömän längs kusten. Alla liken voro försedda med livbojar.

•

Köpenhamn den 17 aug. — Den norska regeringen har sänt en protest till Berlin till följd av sänkandet av den norska lastångaren Sommerstad vid den amerikanska kusten den 13 aug.

Smickrande. Äldre ungmö: — Minns ni att ni för femton år sedan friade till mig och fick korgen?

Herrn: — Ja, det är ett av mina käraste ungdomsminnen.

Nordbor i Förenta Staterna

Svensk-amerikansk skulptör och John Ericsson-statyn. Mr Sigfrid Westerling, en landsman i Boston, avsände härom dagen ett brev till mr S.A. Eckberg i New York, vilken som bekant är oJhn Ericssons-komiténs ordförande. I brevet rekommenderar han, att den skicklige svensk-amerikanske skulptören Karl F. Skoog i Cambridge, Mass., sall utse till modellör av John Ericsson-statyn, som sall resas i Washington.

En svensk har löst problemet. Det förefaller besynnerligt, att ingen förrän nu tänkt på att utnyttja de oerhörda lager av torv som finnas i norra Minnesota. Nu har dock en landsman, mr oJhn Westin, tagit itu med saken och kav för några dagar sedan inför affärsmän och ingenjörer i Rust Parker-byggnaden i Duluth, Minn., en demonstration av bränslevärdet hos av honom beredd torv. Han använder svenska metoder vid beredningen. Provet utföll lyckligt. Torven är lättbränd, utvecklar stor hetta och kvarlämnar endast en obetydlig del aska. Torvmossarna i de trakterna komma naturligtvis nu att stiga oerhört i värde, och problemet rörande den knappa kolåtgången blir genom mr Westins åtgöranden delvis löst.

Förre konsul A. E. Johnssons testamente inlämnades i föra veckan för lagfart till vederbörande domstol i New York City. Testamentet upptager den avlidnes änka, mrs Emma D. oJhnson, som huvudarvtagerska. Tills in adoptivdotter, Mary D. Johnson Krickl, 749 West End ave., New York City, lämnar den avlidne $10,000 jämte inträsse i sterbhuset. Sonen C. K. Johnson, St. Joseph, Mo., erhåller inkomsten från en fond på $10,000, sonen Paul A. oJhnson, Kansas City, Mo., erhåller $10,000, dottern Florence M. Johnson-Hilke, Stockholm, Wis., inkomsten från en fond på $10,000. Barnbarnen Ruth Fish Cramton, Woodmere, Wis., och Alex Fish Cramton, Minneapolis, erhålla $5,000. Donationer på $5,000 vardera hava tilldelats Anna Field, Fall River, Mass., Mary Cotterman, Hayden, Ariz., och Bertha Stone, Kansas City, aKns. Huru stor den efterlämnade förmögenheten är, har ännu ej bekantgjorts.

En genialisk och i hög grad praktisk uppfinning, vilken för övrigt redan under åtskilliga månader varit i bruk vid en del av landets större sjukhus, har gjorts av vår landsman J.L.Krook i Proctor, Vermont. Uppfinningen består av en liten enkel apparat, som skär av en gasbinda så jämnt att icke en enda tråd — eller en massa trådar längre eller kortare — hänger kvar vid de avklippta kanterna. Detta gör att bindan blir mycket lättare att hantera då läkaren skall anlägga ett förband. Och vidare går det mycket snabbare att klippa bindorna med tillhjälp av Krooks apparat än det förut gjort för hand. Den nya uppfinningen verkställer härvidlag på samma tid tio eller ett dussin personers arbete. En firma i Chicago har erbjudit sig att köpa mr Krooks uppfinning samt rätten att exploatera densamma. Men som han samtidigt fått ett anbud direkt från regeringens ombud att demonstrera sin maskin inför generalstabens uppfinningsavdelning, har han ännu ej bestämt sig för att avsluta försäljningen. Hälst önskar han naturligtvis, att hans apparat skall bli ett indirekt vapen mot tysken, vilket den också passar bra till, emedan den icke efterlämnar några trasiga kanter — på någondera hållet.

Utmärkta orsaker

Om ett läkemedel varit populärt hos allmänheten under 30 år, måste det finnas utomordentliga orsaker varför patienterna satt förtroende till detta läkemedel. Triner's American Elixir of Bitter Wine åtnjuter den största popularitet för tre årtionden. Varför? Emedan det aldrig sviker, är mycket smakligt och på samma gång mycket verksamt. Det rensar inälvorna, ökar aptiten och hjälper matsmältningen. Alla magsjukdomar, förstoppning, indigestion, flatulence, huvudvärk, nervositet, allmän svaghet etc. skall försvinna. Vårt motto är: Vi kunna alltid se eder i ögonen. Vi använda de bästa bittra örter o. utmärkt rött vin för Triner's American Elixir. Därför har det så många tusen vänner. $1.50 på apotek. Triner's Liniment är ett medel utan like. Försök det för reumatism, neuralgia, lumbago, vrickningar, svullnader etc. 70c. Joseph Triner Company, 1333—1343, S. Ashland Ave., Chicago, Ill.